

**ELEMENTE DE NOUȚATE
ADUSE DE NOUL COD DE
PROCEDURĂ CIVILĂ ÎN
MATERIA EXECUTĂRII SILITE**

Conf. univ. dr.,

judecător Evelina Oprina

Legea aplicabilă proceselor noi

- **Art. 24 NCPC** - Dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare.
- **Art. 3 din LPA** - (1) Dispozițiile Codului de procedură civilă se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acestuia în vigoare.
- (2) Procesele începute prin cereri depuse, în condițiile legii, la poștă, unități militare sau locuri de deținere înainte de data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă rămân supuse legii vechi, chiar dacă sunt înregistrate la instanță după această dată.

Legea aplicabilă proceselor în curs

- **Art. 25 NCPC** - (1) Procesele în curs de judecată, precum și executările silite începute sub legea veche rămân supuse acelei legi.
- (2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe, potrivit legii sub care au început. În caz de trimitere spre rejudecare, dispozițiile legale privitoare la competență, în vigoare la data când a început procesul, rămân aplicabile.
- (3) În cazul în care instanța investită este desființată, dosarele se vor trimite din oficiu instanței competente potrivit legii noi. Dispozițiile alin. (1) rămân aplicabile.

Legea aplicabilă hotărârilor

- **Art. 27 NCPC** - Hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul.

Principiile fundamentale ale executării silite

- Principiul legalității executării silite - art. 625
- Principiul executării de bunăvoie a obligației stabilite printr-un titlu executoriu - art. 622 alin. 1
- Principiul protecției debitorului în efectuarea executării silite - art. 726; -728; art. 780 alin. 5; art. 895; art. 812 alin. 4 și 5
- Principiul umanitar al executării silite - art. 903-904
- Principiul alegerii simultan sau succesiv a modalității de executare silită - art. 622 alin. 3; *Excepție* - art. 799 alin. 3; art. 812 alin. 5
- Principiul disponibilității - art. 9 alin. 3 teza I; art. 630; art. 702 alin. 1 pct. 3
- Principiul rolului activ al executorului judecătoresc - art. 627; *Alte aplicații* - art. 669 alin. 1; art. 658 alin. 1; art. 659 alin. 1, 2 și 3; art. 647 alin. 2
- Principiul înștiințării debitorului - art. 666; *Alte aplicații* - în fiecare modalitate de urmărire silită
- Principiul dreptului la un proces echitabil - garanții de independență și imparțialitate oferite de executorul judecătoresc
- Principiul publicității și celerității procedurii execuționale
- Principiul asigurării secretului informațiilor primite

Modalitățile executării silite

- **Art. 624** - *Executarea silită se efectuează prin:*
  - urmărirea bunurilor mobile și imobile ale debitorului sau aparținând terților ținuți să răspundă, în condițiile legii, pentru obligațiile debitorului, în scopul îndeplinirii creditorilor;
  - predarea către creditor a bunurilor prevăzute în titlul executoriu, ce sunt deținute fără drept de debitor;
  - alte măsuri prevăzute de lege.
- **Noutate absolută** - executarea hotărârilor judecătorești privitoare la minori (art. 902-913)
- **Art. 622 alin. 3** - alegerea modalității de executare silită este la dispoziția creditorului

Titlul executoriu

- Art. 632-642
- NCPC nu oferă o definiție a „titlului executoriu”, ci realizează o enumerare a titlurilor executorii, astfel:
  - hotărârile executorii - art. 633
  - hotărârile definitive - art. 634
  - orice alte hotărâri sau înscrisuri care, potrivit legii, pot fi puse în executare.

Eliminarea procedurii învestirii cu formulă executorie

- **Art. 5 din LPA** - dispozițiile Codului de procedură civilă privitoare la titlurile executorii se aplică și hotărârilor judecătorești sau altor înscrisuri pronunțate ori, după caz, întocmite înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă, care pot fi puse în executare chiar dacă nu au fost învestite cu formula executorie.
- **Art. 10 din LPA** - ori de câte ori printr-un act normativ se prevede învestirea cu formulă executorie a unei hotărâri judecătorești sau a altui înscris, acestea vor fi puse în executare, de la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, fără a fi necesară învestirea cu formulă executorie.

Formula executorie

- Art. 665 alin. 7 - în partea finală a încheierii de încuviințare a executării silite va fi adăugată formula executorie, cu următorul cuprins:

„Noi, Președintele României

Dăm împuternicire și ordonăm executorilor judecătorești să pună în executare titlul (aici urmează elementele de identificare a titlului executoriu) pentru care s-a pronunțat prezenta încheiere de încuviințare a executării silite. Ordonăm agenților forței publice să sprijine îndeplinirea promptă și efectivă a tuturor actelor de executare silită, iar procurorilor să stăruie pentru ducerea la îndeplinire a titlului executoriu, în condițiile legii. (Urmează semnătura președintelui instanței și a grefierului.)”

“Hotărâre definitivă”

- **Art. 7 din LPA** - (1) Dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel, ori de câte ori printr-o lege specială se prevede că hotărârea judecătorească de primă instanță este „definitivă”, de la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, aceasta va fi supusă numai apelului la instanța ierarhic superioară.
- (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care printr-o lege specială se prevede că hotărârea judecătorească de primă instanță este „supusă recursului” sau că „poate fi atacată cu recurs” ori, după caz, legea specială folosește o altă expresie similară.
- (3) Dispozițiile alin. (1) și (2) nu se aplică în materie de contencios administrativ și fiscal, inclusiv în materia azilului.

Hotărârea judecătorească „definitivă și irevocabilă” sau, după caz, „irevocabilă”

- **Art. 8 din LPA** - de la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătorească „*definitivă și irevocabilă*” sau, după caz, „*irevocabilă*” se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătorească „*definitivă*”.

Hotărârile executorii - art. 633

- a) *Hotărârile date în apel, dacă prin lege nu se prevede altfel*
- b) *Hotărârile date în primă instanță, fără drept de apel*
- c) *Hotărârile date în primă instanță, în legătură cu care părțile au convenit să exercite recursul, potrivit art. 453 alin. 2*
  - derogare de la regula instituită de art. 453 alin. 1 potrivit cu care recursul nu poate fi exercitat *omisso medio*.
  - în virtutea principiului disponibilității, părțile pot să exercite direct calea de atac a recursului împotriva hotărârilor susceptibile de apel, prin exprimarea consimțământului expres al acestora, fie prin înscris autentic, fie prin declarație verbală, dată în fața instanței a cărei hotărâre se atacă și consemnată într-un proces-verbal.
  - în acest caz, recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material, în condițiile art. 482 pct. 8.

Hotărârile definitive - art. 634

Sunt hotărâri definitive:

- 1. hotărârile care nu sunt supuse apelului și nici recursului;
  - 2. hotărârile date în primă instanță, fără drept de apel, neatacate cu recurs;
  - 3. hotărârile date în primă instanță, care nu au fost atacate cu apel;
  - 4. hotărârile date în apel, fără drept de recurs, precum și cele neatacate cu recurs;
  - 5. hotărârile date în recurs, chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii;
  - 6. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu recurs.
-
- Hotărârile devin definitive la data expirării termenului de exercitare a apelului ori recursului sau, după caz, la data pronunțării.

Executarea hotărârilor supuse controlului instanțelor judecătorești art. 637

- Punerea în executare a unei hotărâri judecătorești care constituie titlu executoriu se poate face numai pe riscul creditorului dacă hotărârea poate fi atacată cu apel sau recurs; dacă titlul este ulterior modificat sau desființat, creditorul va fi ținut, în condițiile legii, să îl repună pe debitor în drepturile sale, în tot sau în parte, după caz.
- Aceste dispoziții se aplică în mod corespunzător în cazul punerii în executare a unei hotărâri arbitrale.
- Dispoziția art. 628 - atrage atenția creditorului asupra riscului de a fi expus procedurii de întoarcere a executării silite.
- **CONCLUZIE**: - este de preferat să se aștepte de către creditor epuizarea căilor de atac a apelului, respectiv recursului, astfel încât hotărârea ce constituie titlu să se definitiveze și să dobândească autoritatea de lucru judecat în mod de netăgăduit.

Hotărârile arbitrale și alte hotărâri ale organelor cu atribuții jurisdicționale art. 635

- Pot fi puse în executare hotărârile arbitrale, chiar dacă sunt atacate cu acțiunea în anulare.
- Pot fi puse în executare alte hotărâri ale organelor cu atribuții jurisdicționale rămase definitive, ca urmare a neatacării lor în fața instanței judecătorești competente.

Titlurile executorii europene

art. 636

- Titlurile executorii europene cu privire la care dreptul Uniunii Europene nu cere recunoașterea prealabilă în statul membru în care se va face executarea sunt executorii de drept, fără nicio altă formalitate prealabilă.
- Reg. (CE) nr. 805/2004 privind crearea unui titlu executoriu european
- Reg. (CE) nr. 1896/2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată
- Reg. (CE) nr. 861/2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă

Alte titluri executorii - art. 638

Sunt, de asemenea, titluri executorii și pot fi puse în executare silită:

- 1. încheierile și procesele-verbale întocmite de executorii judecătorești care, potrivit legii, constituie titluri executorii;
- 2. înscrisurile autentice;
- 3. titlurile de credit sau alte înscrisuri cărora legea le recunoaște putere executorie.
- Suspendarea executării titlurilor prevăzute anterior poate fi cerută și în cadrul acțiunii de fond având ca obiect desființarea lor.
- Dispozițiile art. 718 se aplică în mod corespunzător.

Înscrisurile autentice notariale - art. 639

- Actul autentificat de notarul public care constată o creanță certă, lichidă și exigibilă constituie titlu executoriu. În lipsa originalului, titlul executoriu îl poate constitui duplicatul sau copia legalizată de pe exemplarul din arhiva notarului public.
- În cazul anulării de către instanța de judecată a înscrisului autentificat de notarul public, răspunderea civilă a notarului public poate fi angajată numai pentru încălcarea de către acesta cu vinovăție a obligațiilor sale profesionale, urmate de cauzarea unui prejudiciu, stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă.

Titlurile de credit - art. 640

- Cambia, biletul la ordin și cecul, precum și alte titluri de credit constituie titluri executorii, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute în legea specială (art. 1 din Legea nr. 58/1934 și art. 1 din Legea nr. 59/1934).

Refuzul eliberării titlului executoriu - art. 641

- Dacă se refuză eliberarea titlului executoriu de către alte organe competente potrivit legii și dacă legea specială nu prevede altfel, creditorul poate face plângere la judecătoria în circumscripția căreia se află organul care trebuia să emită titlul executoriu, în termen de 15 zile de la data când a luat cunoștință de refuz.

Desființarea titlului executoriu - art. 642

- Dacă s-a desființat titlul executoriu, toate actele de executare efectuate în baza acestuia sunt desființate de drept, dacă prin lege nu se prevede altfel. În acest caz, sunt aplicabile dispozițiile privitoare la întoarcerea executării.
- Deși legiuitorul folosește expresia „sunt desființate de drept”, procedura de restabilire a situației anterioare executării este guvernată de disponibilitate, partea interesată trebuind să învestească instanța cu o cerere în acest sens. Desființarea de drept a actelor de executare nu echivalează și cu restabilirea situației anterioare.

Participanții la executarea silită

Instanța de executare

- Art. 650 - judecătoria în circumscripția căreia se află biroul executorului judecătoresc care face executarea, în afara cazurilor în care legea dispune altfel (art. 713 alin. 2 și 3; art. 819).
- Hotărârile pronunțate de instanța de executare sunt executorii și pot fi atacate numai cu apel, în termen de 10 zile de la comunicare, dacă prin lege nu se dispune altfel.

- Formele în care, *de lege lata*, instanța judecătorească participă în faza executării silite sunt, în prezent, următoarele:

a) **Încuviințarea executării silite**

- În termen de maximum 3 zile de la înregistrarea cererii, executorul judecătoresc va solicita să se dispună încuviințarea executării de către instanța de executare, căreia îi va înainta, în copie certificată, titlul executoriu, încheierea prevăzută la art. 664 alin. 1 și dovada taxei de timbru.
- Cererea de încuviințare a executării silite se soluționează de instanță în termen de maximum 7 zile de la înregistrarea acesteia la judecătoria, prin încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părților.
- Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 48 de ore, iar motivarea încheierii se face în cel mult 7 zile de la pronunțare.
- Legitimare procesuală activă în cererea de încuviințare are numai executorul judecătoresc.

b) **Dispunerea unor măsuri de executare silită**

- înlăturarea de către instanță a beneficiului termenului de plată
- conexarea executărilor
- autorizarea pătrunderii în imobilul debitorului sau în alte locuri ale acestuia
- dispunerea unor măsuri în cadrul procedurii de aplicare a sechestrului asupra bunurilor mobile
- validarea popririi
- încuviințarea ca plata integrală a datoriei, inclusiv dobânzile și cheltuielile de executare, să se facă din veniturile nete ale imobilelor sale, chiar neurmărite, sau din alte venituri ale sale, pe timp de 6 luni.
- suspendarea împărțelii prețului de adjudecare
- încuviințarea ca executarea silită directă să se facă fără somație
- stabilirea valorii lucrului în cazul imposibilității de predare a acestuia
- autorizarea creditorului de a îndeplini el însuși sau prin alte persoane, pe cheltuiala debitorului, obligația de a face cuprinsă într-un titlu executoriu/autorizarea creditorului de a desființa el însuși sau prin alte persoane, pe cheltuiala debitorului, lucrările făcute de debitor împotriva obligației de a nu face
- posibilitatea aplicării de către instanță de amenzi judiciare sau acordării de despăgubiri
- posibilitatea aplicării de către instanță de penalități

c) Soluționarea incidentelor ivite în cursul executării silite

- prescripția dreptului de a cere executarea silită
- suspendarea executării silite.
- restrângerea executării silite
- perimarea executării silite
- proprietatea comună asupra bunurilor supuse executării silite
- întoarcerea executării silite.

d) Soluționarea problemelor litigioase ivite cu prilejul executării silite

- Contestația la executare
- Ordonanța președințială

Executorul judecătoresc

- Art. 623 - executarea silită a oricărui titlu executoriu, cu excepția celor care au ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat sau bugetului Uniunii Europene și bugetului Comunității Europene a Energiei Atomice, se realizează numai de către executorul judecătoresc, chiar dacă prin legi speciale se prevede altfel, dispoziție reluată și de art. 1 alin. 1 din Legea nr. 188/2000, republicată, cu modificările ulterioare.
- Excepție: executorii fiscali (O.U.G. nr. 51/1998)

Competența materială

- Art. 7 din Legea nr. 188/2000, republicată
  - a) punerea în executare a dispozițiilor cu caracter civil din titlurile executorii;*
  - b) notificarea actelor judiciare și extrajudiciare;*
  - c) comunicarea actelor de procedură;*
  - d) recuperarea pe cale amiabilă a oricărei creanțe;*
  - e) aplicarea măsurilor asigurătorii dispuse de instanța judecătorească;*
  - f) constatarea unor stări de fapt în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă;*
  - g) întocmirea proceselor-verbale de constatare, în cazul ofertei reale urmate de consemnarea sumei de către debitor, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă;*
  - h) întocmirea, potrivit legii, a protestului de neplată a cambiilor, biletelor la ordin și a cecurilor, după caz;*
  - i) orice alte acte sau operațiuni date de lege în competența lui.*

Notificarea actelor judiciare și extrajudiciare

- Codul de procedură civilă face aplicația acestei atribuții a executorului judecătoresc în următoarele cazuri: art. 1.037, art. 1.038, art. 693, art. 865, alte legi speciale.
- Oricare dintre executorii judecătorești poate să întocmească actele menționate mai sus, fără a se ține cont de domiciliul/sediul creditorului ori debitorului, singura condiție fiind aceea a învestirii de către partea interesată.

Comunicarea actelor de procedură

- art. 154 alin. 5 NCPC - la cererea părții interesate și pe cheltuiala sa, comunicarea actelor de procedură se va putea face în mod nemijlocit prin executori judecătorești, care vor fi ținuti să îndeplinească formalitățile procedurale privind citarea și comunicarea actelor de procedură.
- Oricare dintre executorii judecătorești poate să procedeze la comunicarea actelor de procedură, fără a se ține cont de circumscripția în care funcționează respectivul executor judecătoresc desemnat cu îndeplinirea acestei obligații.

Aplicarea măsurilor asigurătorii dispuse de instanța judecătorească

- art. 954, art. 970 și art. 975 Cod procedură civilă - măsurile sechestrului asigurător, a popririi asigurătorii și a sechestrului judiciar se aduc la îndeplinire de către executorul judecătoresc.

Constatarea unor stări de fapt în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă

- art. 364 Cpc
- Constatarea făcută de executorul judecătoresc se va consemna într-un proces-verbal, întocmit în conformitate cu prevederile art. 678 Cod procedură civilă, care va fi înaintat instanței de judecată, urmând ca o copie a acestuia să fie comunicată celui împotriva căruia s-a făcut constatarea, dacă nu a fost de față.
- Un exemplar al procesului-verbal de constatare a unei stări de fapt trebuie păstrat în dosarul existent la biroul executorului judecătoresc, alături de încheierea instanței prin care s-a încuviințat efectuarea acestei constatări.

Întocmirea proceselor-verbale de constatare, în cazul ofertei reale urmate de consemnarea sumei de către debitor

- Art. 1.005-1.012 Cpc
- În cazul în care creditorul primește suma sau bunul oferit, debitorul este liberat de obligația sa - executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal prin care va constata acceptarea ofertei reale.
- Dacă creditorul nu se prezintă sau refuză să primească suma ori obiectul oferit, executorul judecătoresc va încheia proces-verbal în care va consemna aceste împrejurări.
- În acest caz, debitorul, spre a se libera de datorie, va putea să consemneze suma sau bunul oferit la CEC Bank - S.A. sau la orice altă instituție de credit ori, după caz, la o unitate specializată, iar recipisa de consemnare se va depune la executorul judecătoresc care a trimis somația.

- După consemnare, executorul judecătoresc va constata, printr-o încheiere dată fără citarea părților, efectuarea plății și liberarea debitorului.
- Regim juridic al încheierii: diferit față de încheierile emise în procedura execuțională
- Încheierea se comunică creditorului în termen de 5 zile de la întocmirea acesteia.
- În termen de 15 zile de la comunicarea încheierii, creditorul va putea cere anularea acesteia pentru nerespectarea condițiilor de validitate, de fond și de formă, ale ofertei de plată și consemnațiunii, la judecătoria în circumscripția căreia s-a făcut consemnarea.
- Hotărârea este supusă numai apelului în termen de 10 zile de la comunicare.

Competența materială în Codul de procedură civilă

- *materia urmării bunurilor mobile* - art. 730-779 Cpc
- *materia popririi* - art. 780-793 Cpc
- *materia urmării fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini* - art. 794-798 Cpc
- *materia urmării veniturilor generale ale imobilelor* - în art. 799-811 Cpc
- *materia urmării bunurilor imobile* - art. 812-862 Cpc
- *materia eliberării și distribuirii sumelor realizate prin executarea silită* - art. 863-886 Cpc
- *materia predării silite a bunurilor mobile* - art. 892-894 Cpc
- *materia predării silite a bunurilor imobile* - art. 895-901 Cpc
- *materia executării silite a altor obligații de a face sau obligațiilor de a nu face* - art. 902-908 Cpc
- *în materia executării silite a hotărârilor judecătorești referitoare la minori* - art. 909-913 Cpc

Competența teritorială

- art. 8 și art. 9 din Legea nr. 188/2000, republicată
- art. 651 alin. 1 și 2 Cpc
  - a) în cazul urmăririi silite a bunurilor imobile, al urmăririi silite a fructelor prinse de rădăcini și al executării silite directe imobiliare - executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel unde se află imobilul
  - b) în cazul urmăririi silite a bunurilor mobile și al executării silite directe mobiliare - executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel unde se află domiciliul sau, după caz, sediul debitorului
  - c) în cazul executării silite a obligațiilor de a face și a obligațiilor de a nu face - executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel unde urmează să se facă executarea

- art. 781 alin. 1 Cpc - poprirea se înființează la cererea creditorului de către un executor judecătoresc al cărui birou se află în circumscripția curții de apel unde își are domiciliul sau sediul debitorul ori terțul poprit.
- art. 818 alin. 1 Cpc - executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel în a cărei rază teritorială se află imobilul aparținând debitorului urmărit sau unei alte persoane, dacă se urmărește un imobil ipotecat.
- art. 800 alin. 1 Cpc - executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel în a cărei rază teritorială se află imobilul ale cărui venituri se urmăresc.

Precizări legate de art. 651 alin. 1 lit. b Cpc - criteriul domiciliului ori sediului debitorului

- a) Ipoteza în care debitorul își are domiciliul ori sediul în străinătate
- b) Art. 651 Cpc nu așează pe același plan domiciliul cu reședința debitorului, așa cum procedează legiuitorul pentru faza judecătii procesului civil (art. 108 Cpc).

Textul menționat este de strictă interpretare și nu poate fi extins și la criteriul reședinței debitorului, în condițiile în care alin. 4 al art. 651 sancționează cu nulitatea necondiționată nerespectarea dispozițiilor referitoare la competența executorului judecătoresc.

Art. 87 Cciv - domiciliul persoanei fizice, în exercitarea drepturilor și libertăților sale civile, este acolo unde acesta declară că își are locuința principală

Art. 90 Cciv - prezumție de domiciliu - reședința va fi considerată domiciliu când acesta nu este cunoscut. În lipsă de reședință, persoana fizică este considerată că domiciliază la locul ultimului domiciliu, iar dacă acesta nu se cunoaște, la locul unde acea persoană se găsește.

Prorogare legală de competență a executorilor judecătorești

- Art. 651 alin. 2 Cpc - dacă bunurile urmăribile, mobile sau imobile, se află în circumscripțiile mai multor curți de apel, oricare dintre executorii judecătorești care funcționează pe lângă una dintre acestea este competent să realizeze executarea, inclusiv cu privire la bunurile urmăribile aflate în raza celorlalte curți de apel
- Art. 781 alin. 2 Cpc - în cazul popririi pe conturile unei persoane fizice sau juridice, competența aparține executorului judecătoresc al cărui birou se află în circumscripția curții de apel de la domiciliul sau sediul debitorului ori, după caz, de la sediul principal sau, după caz, de la sediile secundare ale instituției de credit unde debitorul și-a deschis contul.

Dacă debitorul are mai multe conturi deschise, competența pentru înființarea popririi asupra tuturor conturilor aparține executorului judecătoresc de la oricare din locurile unde acestea au fost deschise.

- Art. 651 alin. 3 Cpc - dacă bunul mobil care face obiectul urmăririi silite ori al executării silite directe a fost mutat în timpul procedurii de executare, competent teritorial este executorul judecătoresc care a început procedura de executare.

Sanctiune

- Aart. 651 alin. 4 Cpc - nerespectarea dispozițiilor privind competența executorului judecătoresc atrage nulitatea necondiționată a actelor de procedură efectuate.
- Fiind în prezența nesocotirii unei cerințe extrinseci de valabilitate a actului de procedură, rezultă că sancțiunea nulității nu este condiționată de dovedirea producerii unei vătămări.

Înlocuirea executorului judecătoresc

- Art. 652 alin. 4 Cpc
- Legitimare procesuală activă în cererea de înlocuire a executorului judecătoresc - numai creditorul. Eventualele nemulțumiri ale debitorului față de activitatea și conduita executorului judecătoresc pot fi criticate numai pe calea contestației la executare ori, în cazurile și condițiile prevăzute de lege, prin intermediul mijlocului procesual al recuzării.
- Instanța competentă - instanța care a încuviințat executarea silită, adică instanța de executare.
- Motivele ce pot fundamenta cererea de înlocuire - nu enumeră astfel de cazuri. Aprecierea caracterului temeinic al motivelor pentru care creditorul solicită înlocuirea executorului judecătoresc este lăsată la aprecierea instanței de executare.

Se poate cere înlocuirea executorului judecătoresc numai pentru alte motive decât cele care pot fundamenta o cerere de recuzare. Nerespectarea termenului de formulare a cererii de recuzare atrage decăderea creditorului din dreptul de a mai cere recuzarea și, implicit, și înlocuirea executorului judecătoresc pentru motivele care au fundamentat sau puteau să fundamenteze cererea de recuzare.

- Termenul în care se poate formula cererea de înlocuire a executorului judecătoresc - oricând se ivește motivul ce îl îndreptățește pe creditor să acționeze.
- În ipoteza admiterii cererii - instanța de executare va proceda la înlocuirea executorului judecătoresc cu un alt executor judecătoresc indicat de creditor.
- Noul executor judecătoresc va proceda la continuarea executării silite începute de executorul înlocuit, astfel încât nu va fi nevoie de obținerea unei noi încuviințări de executare silită, procedura execuțională urmând a continua de la ultimul act de executare îndeplinit de executorul judecătoresc înlocuit.
- Prin hotărârea prin care se admite cererea de înlocuire, instanța urmează să se pronunțe și asupra cheltuielilor de executare efectuate până la momentul înlocuirii, stabilind care este quantumul sumei de bani ce se cuvine executorului judecătoresc înlocuit.
- Instanța va dispune trimiterea dosarului de executare noului executor judecătoresc.
- Instanța de executare se va pronunța prin încheiere, în condițiile art. 653 alin. 3 Cod procedură civilă, text la care art. 652 alin. 4 face trimitere.
- Încheierea va fi susceptibilă de a fi atacată numai cu apel în termen de 10 zile de la comunicare, potrivit art. 650 alin. 3 Cod procedură civilă.

Executarea împotriva moștenitorilor

- **art. 644 alin. 2 NCPC** - calitatea de creditor sau de debitor se poate transmite oricând în cursul executării silite, potrivit dreptului comun.
- actele de executare îndeplinite până la data transmiterii calității procesuale produc efecte, în condițiile legii, față de succesorii în drepturi ai creditorului sau ai debitorului, după caz, ceea ce înseamnă că aceste acte nu se vor mai reface, ci își vor întinde efectele atât sub aspect pozitiv, cât și negativ asupra succesorilor în drepturi.
- **transmisiunea legală** - *moștenitorii creditorului pot continua o executare începută sau pot porni ei înșiși executarea silită împotriva debitorului, în temeiul titlului obținut contra debitorului.*
  - *dacă debitorul a decedat, creditorul poate continua ori declanșa urmărirea împotriva moștenitorilor (art. 1.159 din Codul civil - titlurile executorii obținute împotriva defunctului pot fi executate și împotriva moștenitorilor săi, în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă).*

- dacă debitorul moare înainte de sesizarea executorului judecătoresc - nicio executare silită nu poate fi pornită.
- Dacă se constată că *nu există niciun moștenitor acceptant și nici nu este numit un curator al succesiunii*, **la cererea creditorului ori a executorului judecătoresc**, instanța de executare va numi de îndată un curator special, până când va fi numit, în condițiile legii, curatorul succesiunii, dispozițiile art. 57 aplicându-se în mod corespunzător.
- Curatorul succesiunii va fi numit de notarul public în condițiile art. 1.117 sau 1.136 din Cciv.
- Numirea curatorului special se va face de instanța care judecă procesul, dintre *avocații anume desemnați în acest scop de barou pentru fiecare instanță judecătorească*. Curatorului i se va fixa și o remunerație provizorie de către instanță, prin încheiere, stabilindu-se, totodată, și modalitatea de plată. La cererea curatorului, odată cu încetarea calității sale, ținându-se seama de activitatea desfășurată, remunerația va putea fi majorată.
- În cazul în care *moștenirea a fost acceptată și există numai moștenitori majori*, executarea silită va fi pornită împotriva tuturor, în afară de cazul în care numai unii dintre aceștia sunt chemați, de lege ori potrivit voinței defunctului, să răspundă pentru anumite datorii ale defunctului. Dacă executarea silită este pornită contra tuturor moștenitorilor, aceștia vor fi citați, printr-o *înștiințare colectivă, făcută la locul deschiderii moștenirii, pe numele acesteia*, cu excepția cazului în care au ales, cu ocazia dezbaterii succesoriale ori chiar ulterior, un alt domiciliu în vederea citării sau un reprezentant al acestora, după caz (art. 687 alin. 2 Cod procedură civilă).

- Dacă între moștenitori sunt și minori sau persoane puse sub interdicție judecătorească, executarea silită nu va putea fi pornită decât după numirea reprezentanților sau a ocrotitorilor legali. Dacă însă după o lună de la moartea debitorului sau de la punerea sub interdicție judecătorească nu a fost numit reprezentantul sau a ocrotitorul legal, **creditorul sau executorul judecătoresc** va putea cere instanței de executare numirea unui curator special, până la numirea lor, dispozițiile art. 57 aplicându-se în mod corespunzător.
- dacă debitorul moare după ce executarea silită a fost pornită - aceasta nu poate fi continuată cât timp moștenirea nu a fost acceptată de către cei chemați la moștenire sau, în lipsă, cât timp nu a fost numit, în condițiile legii, un curator al succesiunii ori, după caz, un curator special pentru executare, în condițiile art. 57.
- În cazul în care creditorul sau executorul judecătoresc ia cunoștință, în orice mod, de faptul că debitorul a decedat - acesta este obligat să solicite de îndată camerei notarilor publici în a cărei circumscripție a avut ultimul domiciliu defunctul să facă mențiune în registrul special prevăzut de lege despre începerea executării silite și să îi elibereze un certificat din care să rezulte dacă moștenirea debitorului a fost sau nu dezbătută, iar în caz afirmativ, care sunt persoanele care au calitatea de moștenitori, precum și faptul dacă până la acceptarea moștenirii de către cel puțin unul dintre succesibili a fost sau nu numit un curator al succesiunii.

- În cazul în care se constată că moștenirea nu a fost dezbătută sau, după caz, acceptată - creditorul sau executorul judecătoresc poate cere camerei notarilor publici în a cărei circumscripție a avut ultimul domiciliu defunctul sau, după caz, notarului public deja sesizat întocmirea inventarului succesiunii sau desemnarea unei persoane în acest scop.
- Privitor la *continuarea executării contra moștenitorilor*, art. 688 Cpc prevede că, dacă la moartea debitorului executarea era începută, ea se suspendă și nu va fi reluată împotriva succesibililor acceptanți decât după 10 zile de la data când aceștia au fost încunoștințați despre continuarea executării silite, dispozițiile art. 687 aplicându-se în mod corespunzător.
- Rațiunea edictării termenului de 10 zile - este lăsat tocmai pentru a da posibilitatea moștenitorilor de a executa de bunăvoie obligația autorului lor și, numai după expirarea acestui termen, executarea poate fi continuată contra moștenitorilor.
- Sancțiunea nerespectării acestui termen este nulitatea virtuală și relativă.
- Suspendarea procedurii execuționale se va dispune de către executorul judecătoresc prin încheiere dată fără citarea părților și susceptibilă de a fi atacată numai cu contestație la executare.
- În cazul persoanelor juridice, transmisiunea legală intervine în cazul reorganizării acestora, operațiune juridică care se realizează prin fuziune, divizare sau transformare (art. 233 din Cciv).

Creditorii intervenienți

- art. 643 alin. 1 pct. 3 CPC
- art. 648 CPC - orice creditor al debitorului poate, în condițiile art. 689 și următoarele, să intervină în procedura de executare silită aflată în curs până la data fixării de către executorul judecătoresc a termenului pentru valorificarea bunurilor urmăribile, iar după depunerea sau consemnarea sumelor realizate din urmărire, poate să participe la distribuirea acestor sume, potrivit dispozițiilor art. 863 și următoarele.
- art. 689-695 CPC

- **Condițiile intervenției**

- Condiția generală de admisibilitate a oricărei cereri, respectiv capacitatea procesuală trebuie să fie îndeplinită și în cazul cererii de intervenție.

- Condițiile speciale:

1. creditorii intervenienți să aibă deja un titlu executoriu contra debitorului;
2. creditorii intervenienți care au luat măsuri asigurătorii asupra bunurilor debitorului - **lipsa titlului executoriu**;
3. creditorii intervenienți care au un drept real de garanție sau, după caz, un drept de preferință asupra bunului urmărit, conservat în condițiile prevăzute de lege - **ex. privilegiul, ipoteca, gajul**;
4. creditorii chirografari titulari ai unor creanțe bănești rezultate din înscrisuri cu dată certă ori din registre ținute cu respectarea condițiilor prevăzute de lege;
5. existența unei executări silite pornite împotriva unui debitor comun - **caracter incidental al cererii de intervenție**.

- **Termenul de intervenție**

- art. 690 CPC - termen general de intervenție, pus de legiuitor la îndemâna tuturor categoriilor de creditori intervenienți - cererea de intervenție poate fi făcută, dacă legea nu prevede altfel, *până la data stabilită de către executor pentru valorificarea, în oricare dintre modalitățile prevăzute de lege ori convenite de părți, a bunurilor mobile sau imobile urmărite.*
- Sanțiunea nerespectării acestui termen constă în calificarea drept tardivă a intervenției.
- art. 695 CPC - termen special - dacă creditorii chirografari au intervenit *după expirarea termenului prevăzut la art. 690 alin. 1, dar înainte de expirarea termenului pentru depunerea titlurilor de creanță*, în vederea întocmirii proiectului de distribuire a sumei rezultate din urmărire, au dreptul să participe la distribuirea părții din suma rămasă după îndeplinirea drepturilor creditorilor urmăritori, a creditorilor garantați sau privilegiați și a celor care au intervenit în timp util.
- art. 873 alin. 1 CPC - reglementează modul de întocmire a proiectului de distribuire, cu luarea în considerare și a creditorilor care au intervenit tardiv, creanțele acestora urmând a fi alocate asupra părții din suma rămasă după îndeplinirea drepturilor creditorilor urmăritori și a celor care au intervenit în timp util.

- Prin excepție, au dreptul să participe la distribuire, după rangul conferit de dreptul lor de preferință, chiar dacă cererea de intervenție a fost făcută după expirarea termenului stabilit anterior, dacă și-au depus titlurile de creanță în termenul prevăzut la art. 868 alin. 2 Cpc, în vederea întocmirii proiectului de distribuire a sumei rezultate din urmărire:
  - creditorii care au un drept real de garanție asupra bunurilor urmărite și care este conservat în condițiile prevăzute de lege;
  - creditorii care au creanțe având ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat sau bugetului Uniunii Europene;
  - alți creditori privilegiați care intervin în cursul urmăririi silite.
- Potrivit art. 868 alin. 2 Cpc, după depunerea sau consemnarea sumei rezultate din vânzare ori, după caz, de la data când adjudecarea imobilului urmărit a devenit definitivă, executorul va fixa de urgență un termen de 10 zile pentru depunerea titlurilor de creanță.

- **Reguli de ordin procedural**

- Cererea de intervenție trebuie să fie făcută cu respectarea cerințelor prevăzute la art. 663, indicându-se în mod expres dacă creanța este certă, lichidă și exigibilă, precum și dacă este garantată sau negarantată, în tot ori în parte, privilegiată sau chirografară, după caz.
- În cazul în care creditorul a cerut sau a obținut luarea unor măsuri asigurătorii asupra bunurilor debitorului, se va face mențiune și despre acest lucru, indicându-se bunurile pentru care s-a cerut luarea acestor măsuri.
- Cererea se depune la executorul judecătoresc, împreună cu copii certificate de pe documentele justificative, precum și de pe procesul-verbal de constatare a aplicării măsurii asigurătorii, dacă este cazul.
- Executorul judecătoresc la care se depune cererea de intervenție este cel pe rolul căruia se află executarea silită în cadrul căreia se face intervenția.
- La cererea de intervenție se vor atașa titlul executoriu, în original sau înscrisul care constată creanța pretinsă, dar și dovada achitării taxelor de timbru, inclusiv timbrul judiciar.

- După înregistrarea cererii, executorul judecătoresc o va înainta de îndată instanței de executare competente, împreună cu toate documentele justificative, dispozițiile art. 664 și 665 aplicându-se în mod corespunzător.
- Până la soluționarea cererii de intervenție, instanța poate suspenda eliberarea sau distribuirea de sume obținute din valorificarea bunurilor debitorului. Instanța poate obliga creditorul intervenient la plata unei cauțiuni.
- Constatarea intervenirii acestui incident procedural va fi făcută de executorul judecătoresc printr-un proces-verbal, întocmit potrivit art. 678 Cpc, iar nu printr-o încheiere, dat fiind că asupra acestei măsuri executorul judecătoresc nu are drept de apreciere.
- Instanța soluționează cererea de încuviințare a executării silite în camera de consiliu, fără citarea părților, dispozițiile art. 665 aplicându-se în mod corespunzător.
- Odată cu sesizarea instanței de executare, executorul judecătoresc va comunica o copie de pe cererea de intervenție și de pe documentele justificative creditorului urmăritor.
- Instanța va convoca în camera de consiliu, de urgență și în termen scurt, debitorul și creditorii care nu au titlu executoriu, pentru recunoașterea de către debitor a creanțelor, dispunând, totodată, comunicarea către debitor a copiilor de pe cererile de intervenție și de pe documentele justificative.
- Această cerere se soluționează de instanța investită cu cererea de încuviințare a executării silite în privința cererii de intervenție formulată de alți creditori intervenienți.

- La termenul astfel fixat de instanță, debitorul trebuie să declare dacă înțelege să recunoască, în tot sau în parte, creanțele pentru care a avut loc intervenția.
- Dacă debitorul nu se înfățișează, se consideră că recunoaște toate creanțele reclamate prin cererile de intervenție.
- Dacă debitorul contestă, în tot sau în parte, creanțele reclamate, creditorii intervenienți ale căror creanțe au fost contestate au dreptul să solicite instanței să dispună executorului judecătoresc ca sumele reclamate să fie puse deoparte, dacă, în termen de 5 zile de la data când a avut loc convocarea în fața instanței, aceștia vor face dovada că au introdus acțiune în justiție în scopul obținerii titlului executoriu.
- Până la expirarea acestui termen, eliberarea sau, după caz, distribuirea acestor sume, dacă este cazul, se suspendă de drept, iar după împlinirea termenului instanța va decide asupra suspendării, în condițiile alin. (3), până la soluționarea litigiului printr-o hotărâre definitivă. În acest din urmă caz, aceste sume vor fi consemnate până la soluționarea litigiului printr-o hotărâre definitivă, cu excepția situației în care ar fi pretinse de alți creditori în rang util. Dacă cererea de intervenție a fost încuviințată, executorul îl va înștiința și pe debitor, dispozițiile art. 666 Cpc aplicându-se în mod corespunzător. Lipsa înștiințării debitorului cu privire la încuviințarea executării silite a cererii de intervenție poate fi criticată de debitor pe calea contestației la executare.

Martorii asistenți

- Art. 660 CPC
- Ipotezele în care legea prevede caracterul obligatoriu al prezenței martorilor asistenți sunt următoarele:
- *art. 680 alin. 1 din Cod procedură civilă*
- *art. 733 alin. 2 Cod procedură civilă*
- *art. 897 din Cod*
- Participarea numai a unui singur asemenea martor nu este de natură să asigure realizarea scopului urmărit de legiuitor. Nerespectarea numărului minim de 2 martori asistenți la săvârșirea actelor de executare pentru care legea prevede participarea obligatorie a acestora atrage sancțiunea nulității virtuale, ce poate fi invocată pe calea contestației la executare de către partea vătămată.
- Pot fi martori asistenți persoanele cu capacitate de exercițiu deplină care nu sunt interesate de săvârșirea actelor de executare și care nu se află cu participanții la procedura de executare în legătură de rudenie până la gradul al patrulea inclusiv sau de afinitate până la gradul al doilea ori de subordonare.
- Dispozițiile art. 41 și următoarele privitoare la incompatibilitate se aplică în mod corespunzător și martorilor asistenți.

**ACTELE
EXECUTORULUI
JUDECĂTORESC**

**I. Încheierile executorului
judecătoresc
(art. 656 Cpc)**

Elementele încheierii

a) denumirea și sediul organului de executare

- identifică executorul judecătoresc care întocmește actul de executare silită și, totodată, sediul în care acesta își desfășoară activitatea.
- Importanța indicării sediului executorului judecătoresc:
  - în funcție de locul unde acesta își desfășoară activitatea se poate stabili dacă organul de executare era sau nu competent, atât din punct de vedere material, cât și teritorial să întocmească actul de executare silită.
  - în funcție de sediul executorului judecătoresc se stabilește care este instanța de executare competentă să soluționeze cererile de încuviințare a executării silite, să judece contestațiile la executare, precum și orice alte incidente apărute în cursul executării silite.
- Lipsa acestor mențiuni din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sanțiunea nulității exprese. Este vorba, în același timp, despre o nulitate absolută, întrucât este instituită printr-o normă care ocrotește un interes public, inserarea în cuprinsul actului a denumirii și sediul executorului judecătoresc fiind mențiuni care ocrotesc un interes general al întregii societăți și nicidecum nu protejează un interes particular al părților din raportul de executare silită.

b) data și locul întocmirii încheierii și numărul dosarului de executare

- Importanță:

- în funcție de acest element se poate constata dacă încheierea s-a întocmit în termenul prevăzut de lege.

- se poate verifica succesiunea celorlalte acte de executare silită întocmite de către executorul judecătoresc.

- se poate stabili dacă executorul judecătoresc a întocmit încheierea la sediul biroului său sau într-un alt loc, și în funcție de aceasta a se stabili dacă au fost sau nu respectate dispozițiile legale în materie.

- în funcție de numărul dosarului de executare silită se poate verifica dacă încheierea emisă de executorul judecătoresc are sau nu legătură cu dosarul de executare silită la care se referă.

- Lipsa acestor mențiuni din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sancțiunea nulității exprese. În acest caz, este vorba, însă, despre o nulitate relativă, întrucât norma care reglementează această cerință legală ocrotește un interes privat.

c) titlul executoriu în temeiul căruia se efectuează procedura de executare

- Lipsa acestei mențiuni din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sancțiunea nulității exprese, ceea ce înseamnă că anularea încheierii are loc doar dacă s-a adus părții care o invocă o vătămare și care nu poate fi înlăturată decât prin desființarea acesteia, vătămarea fiind, însă, prezumată și relative, întrucât norma legală care reglementează acest element al încheierii ocrotește un interes privat.

d) numele și domiciliul ori, după caz, denumirea și sediul creditorului și ale debitorului

- Importanță:

- identifică părțile raportului execuțional. Dacă părțile nu ar fi enunțate și identificate, raportul execuțional nici nu ar putea fi conceput.

Cum lesne este de observat textul de lege se referă doar la indicarea numelui părților, nu și la prenume. Totuși, apreciez că acest lucru reprezintă o lacună legislativă, fiind necesară și indicarea prenumelui, întrucât există numeroase situații în care la aceeași adresă locuiesc mai multe persoane cu același nume și astfel s-ar putea crea confuzii vizând persoana părții ce intră în conținutul respectivului raport de drept execuțional.

- indicarea domiciliului sau sediul părților este un element important pentru individualizarea corectă a părților raportului execuțional.

- Lipsa acestor mențiuni din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sancțiunea nulității exprese și relative.

e) procedura de executare care face obiectul încheierii

- Este absolut necesar ca în cuprinsul încheierii executorul judecătoresc să indice procedura de executare, în sens de modalitate de executare silită aleasă de creditor în vederea aducerii la îndeplinire a obligației cuprinsă în titlu executoriu.
- Lipsa acestei mențiuni din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sancțiunea nulității exprese și relative, întrucât norma care reglementează această cerință ocrotește un interes privat.

f) chestiunea asupra căreia se adoptă încheierea

- Încheierile executorului judecătoresc se emit, fie la solicitarea creditorului, fie la solicitarea unei alte persoane interesate, fie pot fi date chiar din oficiu. Prin urmare, este absolut firesc ca în cuprinsul încheierii, executorul judecătoresc să arate dacă este vorba despre o cerere a creditorului, a unui creditor intervenient, a debitorului, a terțului garant, a custodelui, a unei alte persoane interesate în executarea silită, precum și obiectul acestor cereri sau este vorba despre o chestiune asupra căreia trebuie să se pronunțe din oficiu.
- Lipsa acestei mențiuni din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sancțiunea nulității exprese. Totodată, suntem în prezența unei nulități relative, întrucât interesul ocrotit prin norma care instituie această cerință legală aparține exclusiv părții față de care încheierea produce efecte juridice.

g) motivele în fapt și în drept care au determinat darea încheierii

- Încheierea emisă de către executorul judecătoresc trebuie să se refere la toate capetele de cerere formulate în cauză, la motivele pentru care unele sunt admise și altele respinse, precum și la textele de lege pe care executorul judecătoresc își fundamentează soluția adoptată.
- De asemenea, motivarea încheierii trebuie să fie în concordanță cu dispoziția luată de către executorul judecătoresc.
- Lipsa acestor mențiuni din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sancțiunea nulității exprese și absolute, întrucât lipsa din cuprinsul actului a motivelor de fapt și de drept care au determinat darea încheierii reprezintă o neregularitate de natură a aduce atingere unui interes general, al întregii societăți, neputându-se susține că norma legală protejează doar un interes particular, al părților din raportul de executare silită.

h) dispoziția luată de executor

- Dispozitivul încheierii conține soluția adoptată de acesta cu privire la toate capetele de cerere formulate în cauză.
- Dispozitivul încheierii trebuie întocmit de așa manieră încât să fie clar, precis, complet și să nu lase loc la niciun fel de interpretări, de orice natură.
- Lipsa dispozitivului din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sancțiunea nulității exprese și absolute, întrucât norma care reglementează obligativitatea indicării soluției care a determinat darea încheierii are caracter de ordine publică.

i) calea și termenul de atac împotriva încheierii

- Potrivit art. 656 alin. 3 Cod procedură civilă, dacă prin lege nu se dispune altfel, încheierile se dau fără citarea părților, se comunică acestora, sunt executorii de drept și pot fi atacate numai cu contestație la executare.
- Prin urmare, din textele de lege care reglementează executarea silită rezultă în mod neechivoc că unele încheieri sunt definitive, altele sunt executorii de drept și pot fi atacate numai cu contestație la executare, iar împotriva altora se poate formula plângere.
- În privința termenului în care acestea pot fi atacate, se constată că și acesta este diferit, în funcție de tipul de încheiere emisă. Astfel, unele încheieri pot fi atacate cu plângere în termen de 15 zile de la comunicare, iar altele cu contestație în termen de 5 zile de la comunicare.
- Așadar, calea de atac împotriva încheierii este stabilită de lege și nu de către executorul judecătoresc, lipsa acesteia din cuprinsul actului fiind sancționată cu nulitatea virtuală.

j) semnătura și ștampila executorului judecătoresc

- Importanță: - se poate stabili cu exactitate dacă persoana care a emis actul avea sau nu calitatea cerută de lege să-l întocmească.
- Pierderea sau dispariția ștampilei se înscrie în registrul special ținut de primul grefier al curții de apel, înregistrându-se în termen de 5 zile un nou model de ștampilă, care va conține elemente distinctive față de cea pierdută sau dispărută.
- Lipsa acestor mențiuni din cuprinsul încheierii este prevăzută sub sancțiunea nulității exprese și absolute, întrucât lipsa din cuprinsul actului a semnăturii și ștampilei executorului judecătoresc aduce atingere unui interes general al întregii societăți, iar nu doar unui interes particular al părților din raportul de executare silită.

- Obligația executorului judecătoresc de a întocmi încheieri este prevăzută numai în anumite situații expres prevăzute de lege, neputând fi emisă și pentru constatarea altor acte de executare în afara celor anume reglementate. Pentru restul măsurilor dispuse de executor, acesta va întocmi procese-verbale.
- Principalele măsuri ce pot fi dispuse de executorul judecătoresc prin încheiere sunt următoarele:
  - stabilirea sumelor acordate cu titlu de dobânzi, penalități sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora prin titlul executoriu, precum și sumele reprezentând actualizarea acestora (art. 628)
  - conexarea executărilor silite aflate pe rolul aceluiași executor (art. 653 alin. 5)
  - înregistrarea cererii de executare silită și deschiderea dosarului de executare sau refuzarea deschiderii dosarului de executare (art. 664)
  - stabilirea sumelor datorate cu titlu de cheltuieli de executare (art. 669)
  - înregistrarea cererii de intervenție a altor creditori (art. 691 alin. 3)
  - amânarea executării (art. 699)
  - suspendarea executării (art. 700)
  - restrângerea executării silite (art. 701)
  - încetarea executării silite (art. 702)
  - soluționarea cererii debitorului sau a terțului garant privind obținerea desființării măsurilor asigurătorii ori de executare (art. 720)
  - stabilirea remunerației custodelui (art. 747)

- încuviințarea dată terțului deținător de a se libera, în cursul sechestrului, de bunurile debitorului, dacă obligația acestuia de restituire este ajunsă la scadență (art. 749)
- încuviințarea dată creditorului de a ridica suma depuse cu afectare specială (art. 750 alin. 3)
- soluționarea obiecțiilor la caietul de sarcini în cazul vânzării titlurilor de valoare și a unor bunuri cu regim de circulație special (art. 756 alin. 5)
- soluționarea cererii de expertiză în vederea evaluării bunurilor mobile sechestrate (art. 757 alin. 6)
- fixarea termenului de licitație a bunurilor mobile sechestrate (art. 758)
- pronunțarea asupra cererii de expertiză formulată de partea interesată în vederea evaluării fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini sechestrate (art. 798)
- numirea administratorului sechestrului pentru administrarea veniturilor imobilului (art. 801 alin. 1)
- revocarea și înlocuirea administratorului-sechestrului pentru administrarea veniturilor imobilului (art. 801 alin. 5)
- înlocuirea administratorului-sechestrului în cadrul urmăririi silite a veniturilor unui bun imobil (art. 805 alin. 6)
- descărcarea administratorului-sechestrului și revocarea din funcție a administratorului-sechestrului și numirea altei persoane (art. 809 alin. 2)
- încetarea urmăririi silite a veniturilor unui bun imobil (art. 811)
- admiterea cererii formulată de coproprietarii imobilului urmărit silit de vânzare a întregului imobil aflat în indiviziune (art. 822 alin. 2 și 3)

- numirea administratorului-sechestru pentru administrarea imobilului urmărit silit (art. 830), numirea expertului evaluator (art. 835 alin. 6)

- stabilirea prețului imobilului și a valorii altor drepturi (art. 836 alin. 1)

1) - stabilirea termenului pentru vânzarea imobilului (art. 837 alin. 1)

- numirea administratorului-sechestru la cererea adjudecatarului (art. 853 alin. 2)

- eliberarea sumelor de bani consemnate prin poprire (art. 863)

- plata sumei rezultate din executare (art. 878)

- constatarea încetării executării (art. 885)

- constatarea efectuării plății și liberarea debitorului (art. 1.009)

- constatarea efectuării plății (art. 910 alin. 3 din Codul civil).

Încheierile - se dau fără citarea părților, dacă prin lege nu se dispune altfel;

- sunt executorii de drept;

- se comunică părților

- pot fi atacate numai cu contestație la executare, în termen de 5 zile de la comunicare.

- Cum împotriva încheierilor întocmite de executorul judecătoresc se poate exercita contestație la executare, înseamnă că acestea se întocmesc în atâtea exemplare originale câte părți sunt și se comunică acestora.

**II. Procesele-verbale
întocmite de executorul
judecătoresc
(art. 678 Cpc)**

- **Procesele-verbale** - principalele înscrisuri pe care le întocmește executorul judecătoresc în efectuarea urmăririi silite și au rolul de a constata toate actele de executare săvârșite, în sens de măsuri luate de executor și stabilire a unor situații de către acesta.

Potrivit art. 678 - procesele-verbale vor cuprinde următoarele mențiuni:

a) denumirea și sediul organului de executare; b) numele și calitatea celui care încheie procesul-verbal; c) data întocmirii procesului-verbal și numărul dosarului de executare; d) titlul executoriu în temeiul căruia se efectuează actul de executare; e) numele și domiciliul ori, după caz, denumirea și sediul debitorului și creditorului; f) locul, data și ora efectuării actului de executare; g) măsurile luate de executor sau constatările acestuia; h) consemnarea explicațiilor, opozițiilor și obiecțiilor participanților la executare; i) alte mențiuni cerute de lege sau considerate de executor ca fiind necesare; j) menționarea, când este cazul, a lipsei creditorului sau debitorului ori a refuzului sau a împiedicării de a semna procesul-verbal; k) menționarea numărului de exemplare în care s-a întocmit procesul-verbal, precum și a persoanelor cărora li s-a înmănat acesta; l) semnătura executorului, precum și, când este cazul, a altor persoane interesate în executare sau care asistă la efectuarea actului de executare; m) ștampila executorului judecătoresc.

Mențiunile prevăzute la art. 678 alin. 1 lit. a)-g), l) și m) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Vătămarea este prezumată (art. 175 alin. 2).

- Atât **încheierile, cât și procesele-verbale** întocmite de executorul judecătoresc fiind acte întocmite de o persoană investită de stat cu autoritate publică, în forma și condițiile prevăzute de lege, potrivit art. 269, fac dovadă până la înscrierea în fals.

Distincția dintre încheieri și procese-verbale:

- obligația executorului judecătoresc de a întocmi încheieri este prevăzută numai în anumite situații expres prevăzute de lege. Pentru restul măsurilor dispuse de executor, acesta va întocmi procese-verbale;
- în privința măsurilor ce pot fi dispuse de executorul judecătoresc prin încheiere, acestea pot fi criticate la instanța de executare, prin intermediul contestației la executare, în condițiile art. 714 alin. 2;
- constatările executorului judecătoresc prin intermediul proceselor-verbale sunt susceptibile de a fi supuse cenzurii instanței prin intermediul contestației la executare înăuntrul termenului general pentru exercitarea acesteia.

Obligațiile alternative

- **Art. 675**

- atunci când titlul executoriu cuprinde o obligație alternativă, fără să se arate termenul de alegere, executorul judecătoresc va notifica debitorului să își exercite acest drept în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării, sub sancțiunea decăderii.
- alegerea prestației va fi făcută prin act scris care va fi notificat executorului judecătoresc, iar acesta îl va înștiința de îndată pe creditor despre alegerea făcută.
- după expirarea termenului anterior menționat, dreptul de alegere trece asupra creditorului. În acest caz, executorul judecătoresc îl va soma pe debitor, punându-i în vedere să execute prestația aleasă de creditor.

**Accesul la bunurile
debitorului și identificarea
bunurilor urmăribile**

- **Art. 679** - în vederea executării unei hotărâri judecătorești, executorul judecătoresc poate intra în încăperile ce reprezintă domiciliul, reședința sau sediul unei persoane, precum și în orice alte locuri, cu consimțământul acesteia, iar în caz de refuz, cu concursul forței publice.
- în cazul altor titluri executorii decât hotărârile judecătorești, la cererea creditorului sau a executorului judecătoresc, depusă odată cu cererea de încuviințare a executării silite ori pe cale separată, instanța competentă va autoriza intrarea în locurile menționate la alin. 1.

- **Art. 680** - executorul judecătoresc are dreptul să identifice bunurile urmăribile ale debitorului și, la locul unde ele se găsesc, să îndeplinească asupra lor acte de executare, în prezența debitorului sau a unuia dintre membrii majori ai familiei sale ori a unei alte persoane majore care se află în acel loc, iar în lipsa acestora, în prezența unui agent al forței publice sau, în cazurile și condițiile prevăzute de lege, a 2 martori asistenți.
- În cazul în care bunurile urmăribile ale debitorului se află la domiciliul sau la sediul altei persoane decât cel al debitorului, identificarea acestora și efectuarea actelor de executare se pot face, în lipsa acordului persoanei respective, numai cu autorizarea prealabilă a instanței de executare, dată potrivit art. 679 alin. 2.

DECLANȘAREA EXECUTĂRII SILITE

Cererea de executare silită

Mențiunile pe care trebuie să le cuprindă cererea de executare (art. 663 alin. 3 coroborat cu art. 148):

- indicarea executorului judecătoresc căruia îi este adresată;
- numele, prenumele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul creditorului și debitorului;
- numele și prenumele, domiciliul sau reședința reprezentanților lor, dacă este cazul;
- bunul sau, după caz, felul prestației datorate;
- modalitățile de executare solicitate de creditor;
- motivele cererii;
- semnătura.

Aspecte procedurale

- Cererea de executare silită:
  - * se depune, personal sau prin reprezentant legal ori convențional, la biroul executorului judecătoresc competent ori
  - * se transmite acestuia prin poștă, curier, telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului și confirmarea primirii cererii de executare cu toate documentele justificative (art. 663 alin. 2).
- La cererea de executare se vor atașa titlul executoriu în original sau în copie legalizată și dovada achitării taxelor de timbru, inclusiv timbrul judiciar, precum și, dacă este cazul, înscrisurile anume prevăzute de lege.

- De îndată ce primește cererea de executare, executorul judecătoresc, prin încheiere, fără citarea părților, va dispune înregistrarea acesteia și deschiderea dosarului de executare.

- Încheierea prin care se dispune înregistrarea cererii și deschiderea dosarului de executare silită se comunică de îndată creditorului (art. 664 alin. 1).

- Dacă executorul judecătoresc refuză deschiderea procedurii de executare silită, încheierea se comunică de îndată creditorului, care poate face plângere în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii de refuz la instanța de executare (art. 664 alin. 2).

Motivele pentru care un executor judecătoresc poate refuza înregistrarea cererii și deschiderea dosarului de executare silită sunt multiple. De exemplu: necompetența executorului; înscrisul prezentat drept titlu executoriu nu întrunește cerințele legale în acest scop; nu s-au achitat taxele de timbru sau timbrele judiciare prevăzute de lege; nu s-a atașat cererii titlul executoriu, în original sau copie legalizată.

Hotărârea pronunțată asupra plângerii este susceptibilă de a fi atacată numai cu apel în termen de 10 zile de la comunicare (art. 650 alin. 3).

Încuviințarea executării silite

- În termen de maximum 3 zile de la înregistrarea cererii (în condițiile art. 664 Cpc), executorul judecătoresc va solicita să se dispună încuviințarea executării de către instanța de executare, căreia îi va înainta, în copie certificată de executor pentru conformitate cu originalul, cererea creditorului, titlul executoriu, încheierea prevăzută la art. 664 alin. 1 și dovada taxei judiciare de timbru (art. 665 alin. 1).
- Cererea de încuviințare a executării silite se soluționează de instanță fără citarea părților, în termen de maxim 7 zile de la înregistrarea acesteia.
- Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 48 de ore, iar motivarea încheierii se face în cel mult 7 zile de la pronunțare.
- Încheierea de admitere a cererii nu este supusă niciunei căi de atac.
- Încheierea prin care se respinge cererea de încuviințare a executării silite poate fi atacată exclusiv cu apel numai de către creditor, în termen de 5 zile de la comunicare.

Cuprinsul încheierii de încuviințare a executării silite

- mențiunile arătate la art. 233 alin. 1 (care constituie dreptul comun în privința elementelor pe care trebuie să le conțină orice încheiere):
- arătarea titlului executoriu pe baza căruia se va face executarea;
- suma, cu toate accesoriile pentru care s-a încuviințat urmărirea;
- modalitatea concretă de executare silită, atunci când s-a solicitat expres aceasta;
- autorizarea creditorului să treacă la executarea silită a obligației cuprinse în titlul executoriu.

- Încuviințarea executării silite permite creditorului să ceară executorului judecătoresc care a solicitat încuviințarea să recurgă, simultan ori succesiv, la toate modalitățile de executare prevăzute de lege, în vederea realizării drepturilor sale, inclusiv a cheltuielilor de executare.

Excepție:art.819

- Încuviințarea executării silite produce efecte pe întreg teritoriul țării

- Încuviințarea executării silite este de drept valabilă și pentru titlurile executorii care se vor emite de executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare silită încuviințate, cum ar fi, spre exemplu, încheierea prin care executorul judecătoresc se pronunță asupra plății sumei rezultate din executare (art. 878 alin. 2).

**Incidente procedurale ivite
în cursul executării silite**

Perimarea executării silite

art. 696-698

- *sanctiune procesuală* definitivă care constă în stingerea executării silite în stadiul în care se găsește, ca urmare a lipsei îndelungate de stăruință a creditorului în încercarea de valorificare a dreptului recunoscut printr-o hotărâre judecătorească sau alt înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu
- *prezumție de desistare a creditorului*, dedusă din faptul nestăruinței acestuia în procedura de executare pe tot timpul prevăzut de lege.
- *natură juridică dublă*

- **Condițiile perimării**

- *existența unei cereri de executare silită*

- Această cerință rezultă implicit din reglementarea instituției perimării.

- *rămânerea executării silite în nelucrare timp de 6 luni*

- Termenul începe să curgă de la data cererii scrise formulate de executorul judecătoresc și adresată creditorului în vederea îndeplinirii unui act de executare sau demers necesar executării silite.

- Cererea formulată de executorul judecătoresc trebuie să îmbrace forma scrisă, ipoteza textului nefiind îndeplinită dacă solicitarea de îndeplinire a unui act de executare este adresată creditorului verbal sau telefonic.

- Termenul de perimare va începe să curgă de la data comunicării către creditor a acestei cereri, în conformitate cu prevederile art. 671 Cpc.

- Expresia „necesar executării silite” trebuie interpretată în sens de act sau demers ce se impune a fi îndeplinit de creditor cu necesitate, în caz contrar executorul judecătoresc fiind în imposibilitate de a continua procedura de executare.

Înteruperea termenului de perimare - deși nu este expres prevăzută de textul legii, decurge din chiar textul art. 696 alin. 1 Cpc, text ce condiționează aplicarea sancțiunii de neîndeplinirea actului de executare sau demersului solicitat de executorul judecătoresc timp de 6 luni de la data formulării cererii.

Termenul de perimare este susceptibil și de *suspendare* - art. 696 alin. 2 Cpc dispune că, în caz de suspendare a executării, termenul de perimare curge de la încetarea suspendării. Termenul de perimare nu se suspendă, însă, pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului

- *rămânerea executării silite în nelucrare din culpa creditorului*

Cerința culpei trebuie apreciată în contextul lipsei de diligență a creditorului în îndeplinirea unui act de executare sau demers necesar executării silite.

- **Constatarea perimării executării silite**

Competența de soluționare - aparține instanței de executare.

Legitimare procesuală activă în a invoca sancțiunea perimării executării are - executorul judecătoresc sau oricare parte interesată, neputând fi invocată din oficiu de către instanța de judecată, ceea ce conturează caracterul perimării de sancțiune de ordine privată.

Se observă că posibilitatea recunoscută executorului judecătoresc de a acționa este reglementată alternativ cu posibilitatea părții de a proceda în același sens, astfel încât oricare dintre persoanele menționate de text pot acționa în sensul îngăduit de lege.

Codul introduce și executorul judecătoresc printre persoanele care pot solicita instanței de executare constatarea perimării - acest aspect nu este de natură a transforma normele care reglementează această instituție în unele de ordine publică, întrucât, specific unor asemenea norme este faptul că nesocotirea acestora poate fi invocată de orice persoană interesată, inclusiv de instanță din oficiu, or, în ipoteza perimării, o astfel de posibilitate nu există. Calitatea procesuală activă a executorului judecătoresc în cererea de constatare a perimării executării silite trebuie privită exclusiv din prisma principiului rolului activ pe care acesta trebuie să-l manifeste pe tot parcursul procedurii de executare, în conformitate cu prevederile art. 627 alin. 1 Cpc.

- **Mijloacele procedurale prin intermediul cărora se poate constata perimarea executării silite:**

- executorul judecătoresc poate ca, după împlinirea termenului legal de 6 luni în care creditorul a lăsat din culpa sa procedura de executare în nelucrare să solicite instanței de executare constatarea intervenirii sancțiunii perimării, pe calea unei simple cereri. Această cerere se va soluționa în contradictoriu cu toate părțile raportului juridic execuțional;

- orice parte interesată va putea să solicite constatarea perimării executării silite, pe calea unei cereri adresată instanței de executare. Termenul limită până la care se poate formula o astfel de cerere este data efectuării unui nou act de executare de care partea ia cunoștință, de natură a conduce la continuarea urmăririi silite, moment de la care partea trebuie să acționeze în sensul exercitării contestației la executare, în condițiile și termenele prevăzute de Codul de procedură civilă. În caz contrar intervine decăderea din acest drept;

- dacă executorul judecătoresc continuă urmărirea silită după împlinirea termenului de perimare, orice parte interesată va putea solicita, pe calea contestației la executare, constatarea intervenirii perimării, cu consecința desființării actelor de executare. În caz contrar, intervine decăderea din dreptul de a mai invoca perimarea, procedura de executare putând continua;

- în situația în care creditorul solicită continuarea executării silită, iar executorul judecătoresc refuză pe motiv că s-a împlinit termenul de perimare, acesta va întocmi un proces-verbal în condițiile art. 678 Cod procedură civilă, ulterior având posibilitatea de a se adresa instanței de executare în vederea constatării intervenirii incidentului procedural al perimării sau partea interesată va avea posibilitatea de a formula contestație la executare față de refuzul executorului judecătoresc;

- față de caracterul relativ al normelor care reglementează instituția perimării, excepția de perimare nu poate fi invocată pentru prima oară direct în calea de atac a apelului împotriva hotărârii pronunțate în contestația la executare. Un alt argument - art. 417 alin. 3 Cpc;

- dacă partea interesată nu a solicitat constatarea perimării în condițiile și termenele procedurale arătate și, tot astfel, nici executorul judecătoresc, înseamnă că executarea silită va continua, iar cea finalizată va fi considerată legal îndeplinită, ca efect al decăderii părții interesate din dreptul de a mai invoca acest incident procedural.

- **Efectele perimării**

- desființarea tuturor actelor de executare îndeplinite, cu excepția celor care au dus la realizarea, în parte, a creanței cuprinse în titlul executoriu și a accesoriilor.
- *concluzie* - sancțiunea se răsfrânge atât asupra actelor anterioare împlinirii termenului de perimare, cât și asupra celor întocmite ulterior, respectiv până în momentul constatării perimării, cu excepția acelor acte în baza cărora creanța creditorului a fost realizată parțial.
- dispozitivul încheierii prin care instanța constată perimarea executării silite trebuie să arate în concret actele de executare ce se păstrează în aplicarea excepției legale menționate - *importantă* - în eventualitatea unei noi cereri de executare silită, să se poată cunoaște cu precizie care este partea din creanță satisfăcută.
- această sancțiune nu se răsfrânge și asupra dreptului creditorului de a solicita o nouă executare silită, atâta timp cât acesta nu s-a prescris. *Concluzie* - sancțiunea perimării afectează doar actele de executare, iar nu și titlul executoriu.
- dacă, după constatarea perimării executării, se face o nouă cerere de executare, se va parcurge procedura prevăzută de art. 664 Cpc, respectiv de înregistrare a cererii și de deschidere a procedurii de executare, urmată de procedura de încuviințare a executării silite, reglementată de art. 665 Cpc, după care se va face mai întâi o nouă somație, la care nu se va mai alătura titlul ce se execută.

Amânarea executării silite

art. 699

Natura juridică

Prin raportare la cauzele care pot determina amânarea executării silite, această instituție nu se circumscrie în mod strict incidentelor procedurale.

Cazurile de amânare a executării silite

- când, la termenul stabilit, executarea nu poate fi efectuată datorită neîndeplinirii de către creditor a obligațiilor prevăzute la art. 646 alin. 1 Cod procedură civilă (art. 699 alin. 1 Cod procedură civilă).
- când procedura de citare sau de întocmire a anunțurilor și publicațiilor de vânzare a bunurilor mobile nu a fost îndeplinită.

* art. 765 Cod procedură civilă

Amânarea executării silite se justifică în acest caz prin nerespectarea termenelor de înștiințare a creditorului, debitorului sau terțului deținător ori a termenelor de afișare sau publicare a vânzării, cu consecința prejudicierii părților.

În cazul amânării, trebuie refăcute toate formalitățile de publicitate pe care le presupune operațiunea de vânzare a bunurilor mobile la licitație, neputându-se susține că rămân valabile acele formalități în privința cărora nu s-a constatat intervenirea vreunui motiv de nevalabilitate.

În cazul în care bunurile scoase la vânzare sunt supuse pieirii, degradării, alterării sau deprecierei nu trebuie respectate dispozițiile referitoare la termenul stabilit pentru noua licitație. În asemenea cazuri, partea interesată va putea solicita numai luarea măsurilor de restrângere a formalităților de publicitate prevăzute la art. 762 Cod procedură civilă;

Cererea părții interesate pentru amânarea licitației poate fi făcută doar în scris, până la începerea licitației. Sancțiune - decăderea.

- **3. Reguli de procedură**

- competența revine executorului judecătoresc.

- executorul se pronunță prin încheiere.

- regimul juridic al încheierii - se dă fără citarea părților și este executorie de drept. Încheierea se comunică părților și poate fi atacată numai cu contestație la executare în termen de 5 zile de la comunicare, în condițiile art. 714 alin. 2 Cod procedură civilă. Hotărârea pronunțată în contestația la executare poate fi atacată numai cu apel în 10 zile de la comunicare.

Suspendarea executării silite

- **Suspendarea voluntară a executării silite**

- intervine numai urmare a manifestării de voință a creditorului.

- poate fi expresă (atunci când creditorul formulează o cerere în acest sens) sau tacită (dedusă din neurmarea unor acte de executare cu privire la care era necesar acordul creditorului - ex. situația în care deși i s-a solicitat de executorul judecătoresc să numească un custode pentru ridicarea și încredințarea bunurilor deja sechestrate, în condițiile art. 738 alin. 2 Cpc, creditorul nu își îndeplinește această obligație).

- termenul de primare nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului.

- nici termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită nu este suspendat ca efect al intervenirii suspendării voluntare a executării silite, față de caracterul explicit al prevederilor art. 707 alin. 1 pct. 2 Cpc.

- competența revine executorului judecătoresc

- executorul se pronunță prin încheiere. Încheierea se dă fără citarea părților, este executorie de drept, se comunică părților și este susceptibilă de a fi atacată numai cu contestație la executare în termen de 5 zile de la comunicare.

- **Suspendarea legală a executării silite**

- intervine în cazurile anume prevăzute de lege.

- Suspendarea legală a executării silite în cazurile prevăzute de Codul de procedură civilă:

- * *art. 688 Cpc;*

- * *art. 687 alin. 3 Cpc*

- * *art. 691 alin. 6 Cpc*

- * *art. 720 alin. 4 Cpc*

- * *art. 750 alin. 1 pct. 2 Cpc*

- * *art. 806 alin. 2 Cpc*

- * *art. 807 alin. 1 și 2 Cpc*

- * *art. 830 alin. 4 și 5 Cpc*

- * *art. 865 alin. 3 Cpc*

- Suspendarea legală a executării silită în cazurile prevăzute de alte acte normative

* *O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor* - formularea căii speciale de atac prorogă dreptul părții interesate de a declanșa executarea silită până la momentul rămânerii definitive a hotărârii ce se va pronunța;

* *O.G. nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii;*

* *Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței* - art. 36 - de la data deschiderii procedurii se suspendă de drept toate acțiunile judiciare, extrajudiciare sau măsurile de executare silită pentru realizarea creanțelor asupra debitorului sau bunurilor sale;

* *O.U.G. nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar*

- **Suspendarea judecătorească a executării silite** - poate fi dispusă în cazurile anume prevăzute de lege ca fiind în competența instanței de executare acordarea unei asemenea măsuri, în baza căilor de atac sau în baza contestației la executare.

- Suspendarea judecătorească a executării silite în cazurile anume prevăzute de lege

- * *art. 652 Cpc*
- * *art. 691 alin. 3 Cpc*
- * *art. 691 alin. 6 Cpc*
- * *art. 701 alin. 2 Cpc*
- * *art. 823 Cpc*
- * *art. 854 alin. 1 Cpc*
- * *art. 860 alin. 1 Cpc*
- * *art. 875 alin. 3 Cpc*
- * *art. 6 din O.G. nr. 22/2002*

- Suspendarea executării silite pe baza căilor de atac exercitate împotriva hotărârilor judecătorești

- *suspendarea executării în cazul apelului* - art. 468 alin. 5 Cpc
- *suspendarea executării în cazul recursului* - recursul, ca și cale extraordinară de atac nu este suspensiv de executare, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 484 alin. 1 Cpc
- *suspendarea executării în cazul contestației în anulare*
- *suspendarea executării în cazul cererii de revizuire*
- *suspendarea executării în temeiul acțiunii în anulare exercitată împotriva hotărârii arbitrale*
- *suspendarea executării în temeiul cererii în anulare exercitată împotriva ordonanței de plată*

- Suspendarea executării silite în temeiul contestației la executare - art. 718 Cpc

Instituția juridică a cauțiunii se întemeiază pe ideea de risc (art. 1.063 alin. 2 Cpc).

Excepție de la această regulă - art. 719 alin. 6 Cpc.

Momentul până la care produce efecte soluția de admitere a cererii de suspendare a executării silite - rămânerea definitivă a hotărârii prin care se soluționează contestația la executare.

- **Efectele suspendării executării silite**

- oprirea cursului urmăririi silite pe perioada în care aceasta operează.
- acordarea suspendării executării silite nu are drept efect desființarea măsurilor de indisponibilizare luate prin declanșarea executării silite. Efectul suspendării constă în oprirea procedurii de urmărire în stadiul în care se găsește la momentul respectiv, iar nu în desființarea executării;
- pe perioada suspendării executării, este interzisă efectuarea oricărui act de executare.
- actele de executare efectuate în ziua soluționării cererii având ca obiect suspendarea, fie și provizorie, a executării silite sunt desființate de drept prin efectul admiterii cererii de suspendare și a contestației la executare (art. 700 alin. 3 ind. 1).
- continuarea executării se dispune de executorul judecătoresc prin proces-verbal.

Restrângerea executării silite

art. 701

- **Condițiile în care se poate solicita restrângerea executării silite**
  - urmărirea mai multor bunuri mobile sau imobile.
  - urmărirea bunurilor să se facă în același timp.

Textul se aplică numai în situația în care bunurile sunt supuse urmării silite în mod simultan. Pentru ipoteza în care creditorul nu și-a putut îndeștula creanța prin urmărirea bunurilor asupra cărora a declanșat inițial executarea și procedează în continuare la urmărirea și a altor bunuri, nu se poate dispune măsura restrângerii executării silite, nefiind îndeplinită cerința ca urmărirea bunurilor să se facă simultan.

- valoarea bunurilor urmărite trebuie să fie vădit excesivă în raport cu creanța ce urmează a fi satisfăcută.

Aprecierea caracterului vădit excesiv al valorii bunurilor supuse urmării silite se apreciază în concret, în funcție de circumstanțele fiecărei cauze și presupune o disproporție evidentă și nejustificată între valorile comparate. Poate fi considerată o valoare rezonabilă o limită cuprinsă între 100% și 200% din valoarea creanței.

Mai trebuie menționat că, în vederea determinării valorii bunurilor supuse urmăririi silite trebuie avute în vedere și eventualele drepturi reale (uzufruct, uz, abitație sau servitute) sau alte sarcini care grevează respectivele bunuri, existența unor eventuale drepturi de preferință înscrise în folosul altor persoane, existența și a altor creditori urmăritori, dar și posibilitatea reducerii prețului de pornire a licitației, în procedura de vânzare silită.

- **Procedura de efectuare a restrângerii executării silite**

- competența de a soluționa incidentul procedural al restrângerii executării silite aparține instanței de executare.

- calitatea procesuală activă aparține debitorului urmărit, acesta fiind singurul interesat să solicite aplicarea măsurii de restrângere.

- momentul până la care debitorul poate solicita instanței restrângerea executării silite - numai până la întocmirea procesului-verbal de licitație prevăzut de art. 772 Cpc, în cazul urmăririi mobiliare, respectiv de art. 846 Cpc, în cazul urmăririi imobiliare. Această interpretare se justifică pe considerentul că, pe baza proceselor-verbale menționate se eliberează certificatul, respectiv actul de adjudecare, înscrisuri care valorează titluri de proprietate, terțului adjudecatar neputându-i-se reține nicio culpă.

- În lipsa unei reglementări legale, în practică se pot ridica probleme de interpretare privind termenul în care debitorul poate solicita instanței restrângerea executării silite, nefiind îngăduit ca debitorul să poată apela oricând la un asemenea mijloc procedural, cu consecința vătămării drepturilor creditorului sau adjudecatarului, putându-se constitui, uneori, chiar și într-un exercițiu abuziv al drepturilor procedurale. Sub acest aspect, opinăm că cererea de restrângere a executării silite se poate face în termenul prevăzut la art. 714 alin. 1, care începe să curgă de la data la care debitorul ia cunoștință despre valoarea bunurilor supuse urmăririi. Interpretarea anterioară se justifică pe considerentul că, în momentul în care debitorul ia cunoștință de valoarea bunurilor supuse urmăririi, acesta poate aprecia asupra proporționalității dintre valoarea creanței ce urmează a fi satisfăcută și valoarea bunurilor supuse urmăririi.
- Acest moment urmează a fi apreciat de la caz la caz, în funcție de modalitatea de urmărire silită derulată și actele din dosarul de executare din care rezultă data la care debitorului i s-a adus la cunoștință valoarea bunurilor supuse urmăririi, neputând fi stabilit, prin urmare, un asemenea moment în mod generic.
- Nerespectarea termenului anterior are drept consecință acceptarea de către debitor a efectuării executării silite în atari condiții în care se urmăresc bunuri a căror valoare poate fi considerată excesivă față de valoarea creanței, fiind decăzut din dreptul de a formula o asemenea cerere ulterior.

Efectele măsurii restrângerii executării silite

- oprirea măsurilor de urmărire silită asupra bunurilor pentru care instanța a dispus măsura restrângerii executării silite;

- suspendarea judecătorească de drept a executării silite asupra bunurilor pentru care s-a dispus măsura restrângerii executării.

Acest incident procedural este temporar, întrucât executarea va putea fi reluată după rămânerea definitivă a proiectului de distribuire a sumelor rezultate din executarea efectuată.

Efectul inițial temporar al măsurii de restrângere a executării silite se poate transforma în efect definitiv, în cazul în care creditorul și-a îndeștulat integral creanța numai prin urmărirea bunurilor cu privire la a căror valoare instanța a apreciat că este suficientă pentru aducerea la îndeplinire a titlului executoriu.

Prescripția dreptului de a obține executarea silită art. 705-710

- mod de stingere a dreptului de a obține, prin constrângere, executarea unui titlu executoriu din cauza neexercitării lui în termenul defipt de lege.
- natură juridică: - sancțiune procesuală pentru creditor
  - beneficiu legal pentru debitor
  - cauză legală de stingere a puterii executorii a oricărui titlu executoriu.
- denumirea instituției a fost schimbată față de reglementarea anterioară. Formularea „prescripția dreptului de a obține executarea silită” este mai cuprinzătoare și poate fi asimilată cu însuși dreptul la admiterea cererii.
- Caracterul normelor care reglementează prescripția dreptului de a obține executarea silită - caracter dispozitiv (art. 2.512 din Codul civil).

- **Constatarea împlinirii termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită**

Prescripția nu operează de plin drept, ci numai la cererea persoanei interesate. Nu poate fi invocată de instanță din oficiu, ci numai de persoana interesată.

Sub aspectul mijlocului procedural pus la dispoziție părții pentru a invoca prescripția dreptului de a obține executarea silită, acesta este contestația la executare, în condițiile art. 711 alin. 1 și următoarele Cpc.

O eventuală acțiune principală prin care se invocă incidența acestei sancțiuni va fi respinsă ca inadmisibilă, prin raportare la dispozițiile art. 35 Cpc, cu excepția situației în care reclamantul nu are la îndemână calea contestației la executare pentru paralizarea dreptului creditorului urmăritor.

În ceea ce privește termenul de exercitare a contestației la executare prin care se invocă prescripția dreptului de a obține executarea silită - art. 714 alin. 1 pct. 3 Cpc, fiind de 15 zile de la data la care debitorul a primit încheierea de încuviințare a executării sau somația ori de la data când a luat cunoștință de primul act de executare, în condițiile în care nu a primit încheierea de încuviințare a executării și nici somația sau executarea se face fără somație.

Prin invocarea prescripției dreptului de a obține executarea silită, contestatorul debitor pune în discuție însăși executarea silită, arătând că aceasta este lipsită de fundament legal, atâta vreme cât, prin împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită, orice titlu executoriu își pierde puterea executorie. Așadar, sub aspectul naturii juridice a contestației la executare prin care se invocă prescripția dreptului de a obține executarea silită, aceasta reprezintă o contestație la executarea însăși.

Neinvocarea prescripției dreptului de a obține executarea silită în termenul menționat mai sus are drept consecință decăderea debitorului din dreptul de a o mai invoca ulterior, astfel încât o eventuală contestație la executare ulterioară îndreptată împotriva anumitor acte de executare și motivată pe aspectul împlinirii termenului de prescripție nu poate avea drept consecință decât respingerea acesteia ca tardiv formulată.

Încetarea executării silite

art. 702

- **Cazurile de încetare a executării silite**

a) s-a realizat integral obligația prevăzută în titlul executoriu, s-au achitat cheltuielile de executare, precum și a alte sume datorate potrivit legii.

Neplata sumelor datorate cu titlul arătat anterior determină continuarea executării până la recuperarea integrală a acestora.

Executorul judecătoresc va întocmi o încheiere.

În acest caz, executorul judecătoresc nu va preda creditorului titlul executoriu, ci va păstra originalul acestuia la dosarul de executare.

b) nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmăribile ori a imposibilității de valorificare a unor astfel de bunuri.

Reluarea executării silite în aceste două situații se poate cere oricând înăuntrul termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită.

Executorul judecătoresc va întocmi o încheiere.

În aceste două cazuri, executorul va remite personal creditorului sau reprezentantului acestuia titlul executoriu, menționând pe acesta cauza restituirii și partea de obligație ce a fost executată.

În temeiul art. 707 alin. 1 pct. 3 Cpc, cursul prescripției se suspendă cât timp debitorul nu are bunuri urmăribile sau care nu au putut fi valorificate.

c) creditorul a renunțat la executare.

Cheltuielile de executare efectuate până la data renunțării sunt în sarcina creditorului, potrivit art. 669 alin. 2 Cpc.

Executorul va remite personal creditorului sau reprezentantului acestuia titlul executoriu, menționând pe acesta cauza restituirii și partea de obligație ce a fost executată.

Executorul judecătoresc va întocmi o încheiere.

d) a fost desființat titlul executoriu.

- art. 642 Cpc

Executorul judecătoresc va întocmi o încheiere.

În acest caz, executorul judecătoresc nu va preda creditorului titlul executoriu, astfel cum rezultă din interpretarea art. 702 alin. 3 Cpc, nejustificându-se restituirea de vreme ce acesta a fost desființat, nemaiproducând niciun efect.

e) a fost anulată executarea.

- art. 703 Cpc, nerespectarea dispozițiilor privitoare la executarea silită însăși sau la efectuarea oricărui act de executare atrage nulitatea actului nelegal, precum și a actelor de executare subsecvente, dispozițiile art. 174 și următoarele fiind aplicabile în mod corespunzător.

O aplicație a cazului de încetare a executării silite - art. 793 Cpc

Și în acest caz de încetare a urmăririi silite, executorul va remite personal creditorului sau reprezentantului acestuia titlul executoriu, menționând pe acesta cauza restituirii și partea de obligație ce a fost executată.

- **Constatarea încetării executării silite**

În toate cazurile de încetare a executării silite, executorul judecătoresc va întocmi o încheiere, motivată în fapt și în drept, în conformitate cu prevederile art. 656 Cpc, cu menționarea cauzei de încetare a executării. Încheierea de încetare a executării va fi comunicată de îndată creditorului și debitorului, fiind susceptibilă de a fi atacată numai cu contestație la executare în termen de 5 zile de la comunicare, potrivit art. 714 alin. 2 Cod procedură civilă.

- Constatarea încetării executării silite se poate dispune și de către instanța de judecată, pe calea contestației la executare. În acest sens, art. 649 Cpc prevede că orice persoană vătămată printr-un act de executare silită poate solicita desființarea acestuia sau, după caz, încetarea executării silite înseși, numai pe calea contestației la executare, dacă prin lege nu se dispune altfel.

Reluarea executării silite

art. 704

- Facilitate pentru creditorul urmăritor ca, în ipotezele anume prevăzute de lege, să ceară o reîncepere a urmăririi cu privire la care se dispusese anterior încetarea.
- Ipoteze - în situația constatării lipsei de bunuri urmăribile ori a imposibilității de valorificare a unor astfel de bunuri.
- Reluarea urmăririi silite presupune, așadar, o continuare a procedurii anterioare de executare, cu privire la care se dispusese încetarea în condițiile art. 702 alin. 1 pct. 2 Cpc și nu trebuie confundată cu posibilitatea creditorului de a formula o nouă cerere de executare silită în ipoteza în care a renunțat la executarea anterioară, potrivit art. 702 alin. 1 pct. 3 Cpc.
- Instituția reluării executării nu se confundă nici cu reînnoirea cererii de executare, în condițiile art. 698 Cpc, potrivit cu care, dacă, după constatarea perimării executării, se face o nouă cerere de executare, se va parcurge procedura prevăzută de art. 664 Cod procedură civilă.

- **Procedura reluării executării silite**

- Reluarea executării este posibilă numai înăuntrul termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită.
- Reluarea executării silite poate fi cerută și asupra aceluiași bun. Dacă acesta este un imobil, atâta timp cât, potrivit legii, poate avea loc reluarea executării silite, nu se va putea solicita de către executorul judecătoresc radierea urmării înscrise potrivit dispozițiilor art. 821.
- În ipoteza reluării executării silite, nu se va mai proceda la o nouă cerere de încuviințare a executării silite, fiind vorba despre o continuare a procedurii anterioare, a cărei declanșare a fost autorizată de instanța de executare.

Întoarcerea executării silite

art. 722-725

- Instituția juridică prin intermediul căreia se poate obține restabilirea situației anterioare urmăririi silite.
- Temeiul întoarcerii executării constă în lipsirea acesteia de suport juridic constând în:
  - desființarea hotărârii definitive pusă în executare în urma admiterii recursului (art. 500 Cpc - hotărârea casată nu are nicio putere).
  - admiterea cererii reclamantului de către instanța de apel, în cazul în care s-a pus în executare o hotărâre care se bucură de execuție vremelnică, de drept sau judecătorească, potrivit art. 448-449 Cpc.
  - schimbarea sau anularea hotărârii ce constituie titlu executoriu ca urmare a admiterii unei căi de atac de retractare.
  - anularea executării în urma admiterii unei contestații la executare.
  - desființarea titlului executoriu în urma admiterii unei contestații la titlu care nu a fost emis de o instanță judecătorească, în urma apărărilor de fond împotriva titlului executoriu.
- Cheltuielile de executare pentru actele efectuate rămân în sarcina creditorului, dat fiind că acesta se află în culpă procesuală determinată de declanșarea urmăririi silite în condițiile în care ulterior titlul pus în executare ori executarea silită însăși sunt desființate.